

Arkivsaksnummer: 2021/452-12

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 15.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	13/2022	28.03.2022

Torbudalen BVO - dispensasjon - ombygging av bekkeinntak i Skarvdalselva - Aura Kraftverk - Statkraft Energi AS

Innstilling fra forvalter

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre mener at tiltaket ikke oppfyller kriteriene for nødvendighet som skal legges til grunn for å gi dispensasjon, og avslår derfor søknad fra Statkraft AS om å oppgradere inntaket i Skarvdalselva.
2. Vedtaket er gjort etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3.1.3, og naturmangfoldloven § 48 1. ledd.

Saksprotokoll i Dovrefjell nasjonalparkstyre - 28.03.2022

Behandling i møtet

Ståle Refstie fremmet den alternative innstillingen (gjengitt i saksvurderingen fra forvalteren:

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre mener de omsøkte tiltak er nødvendige, ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, og gir Statkraft Energi AS dispensasjon til:
 - a. Utvide eksisterende inntaksdam med et sedimentasjonsbasseng ved å sprengte ut og ta ut utsprengte masser.
 - b. Ta ut masser fra og deponere masser på eksisterende tipp.
 - c. Bygge betongterskel mellom sedimentasjons- og inntaksbasseng og modifisere inntaket.
 - d. Oppgradering av eksisterende kjørespor med enkelt avvik til en enkel vei for terrenggående kjøretøy.
 - e. Etablere midlertidig riggområde.
2. Det gis tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med arbeidene.
3. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Tiltakene skal gjennomføres i tråd med søknad og revidert arealplan 25.8.2021. Bom monteres når arbeidene starter.
 - b. Vegetasjonsmasser fjernes fra veitrase, plasseres på duk og brukes på veikanter og «midtrabatt».
 - c. Deponering av sterile masser på eksisterende fylling må skje minst mulig i dagen, oppå fyllingen, ikke ved å tippe utfor sideskråningene.

- d. Arbeidene skal ikke starte før 1.6. Dette bør også gjelde framtidige tømminger av sedimentasjonsbassenget.
 - e. Det må sikres at anleggsmaskiner er grundig rengjort før de ankommer slik at introduksjon av fremmede arter unngås.
 - f. Riggområde etableres slik at permanente spor i så langt råd unngås. Installasjoner plasseres på midlertidige søyler, eksisterende vegetasjon beskyttes, eller legges til side på duk. Riggområdet ryddes fullstendig ved avslutning og sår i vegetasjon repareres så langt mulig, med stedlige masser.
 - g. Det bør stilles krav til entreprenør og kunnskap om og erfaring med miljøvennlige anleggsteknikker og naturrestaurering.
 - h. Personelltransport innenfor bommen skal skje til fots, om den ikke følger nødvendig kjøring.
 - i. Kjøring før traseen opparbeides skal følge ny trase slik at det ikke blir mer synlige spor i terrenget utenfor traseen.
4. Vedtaket er gjort etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3.1.3 (1.a og b) og naturmangfoldloven § 48 1. ledd (1.c, d og e).

Vedtak

For forslaget fra Ståle Refstie

- enstemmig **Vedtaket blir dermed slik:**

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre mener de omsøkte tiltak er nødvendige, ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, og gir Statkraft Energi AS dispensasjon til:
 - a. Utvide eksisterende inntaksdam med et sedimentasjonsbasseng ved å sprengte ut og ta ut utsprengte masser.
 - b. Ta ut masser fra og deponere masser på eksisterende tipp.
 - c. Bygge betongterskel mellom sedimentasjons- og inntaksbasseng og modifisere inntaket.
 - d. Oppgradering av eksisterende kjørespor med enkelt avvik til en enkel vei for terrenggående kjøretøy.
 - e. Etablere midlertidig riggområde.
2. Det gis tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med arbeidene.
3. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Tiltakene skal gjennomføres i tråd med søknad og revidert arealplan 25.8.2021. Bom monteres når arbeidene starter.
 - b. Vegetasjonsmasser fjernes fra veitrase, plasseres på duk og brukes på veikanter og «midtrabatt».
 - c. Deponering av sterile masser på eksisterende fylling må skje minst mulig i dagen, oppå fyllingen, ikke ved å tippe utfor sideskråningene.
 - d. Arbeidene skal ikke starte før 1.6. Dette bør også gjelde framtidige tømminger av sedimentasjonsbassenget.
 - e. Det må sikres at anleggsmaskiner er grundig rengjort før de ankommer slik at introduksjon av fremmede arter unngås.
 - f. Riggområde etableres slik at permanente spor i så langt råd unngås. Installasjoner plasseres på midlertidige søyler, eksisterende vegetasjon beskyttes, eller legges til side på duk. Riggområdet ryddes fullstendig ved avslutning og sår i vegetasjon repareres så langt mulig, med stedlige masser.
 - g. Det bør stilles krav til entreprenør og kunnskap om og erfaring med miljøvennlige anleggsteknikker og naturrestaurering.
 - h. Personelltransport innenfor bommen skal skje til fots, om den ikke følger nødvendig kjøring.
 - i. Kjøring før traseen opparbeides skal følge ny trase slik at det ikke blir mer synlige spor i terrenget utenfor traseen.
4. Vedtaket er gjort etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3.1.3 (1.a og b) og naturmangfoldloven § 48 1. ledd (1.c, d og e).

Dokumenter i saken

Vedlegg

1. Dokumentsamling – [nedlastbart separat dokument ...](#) Lagre på egen PC og slå på bokmerkevisning!

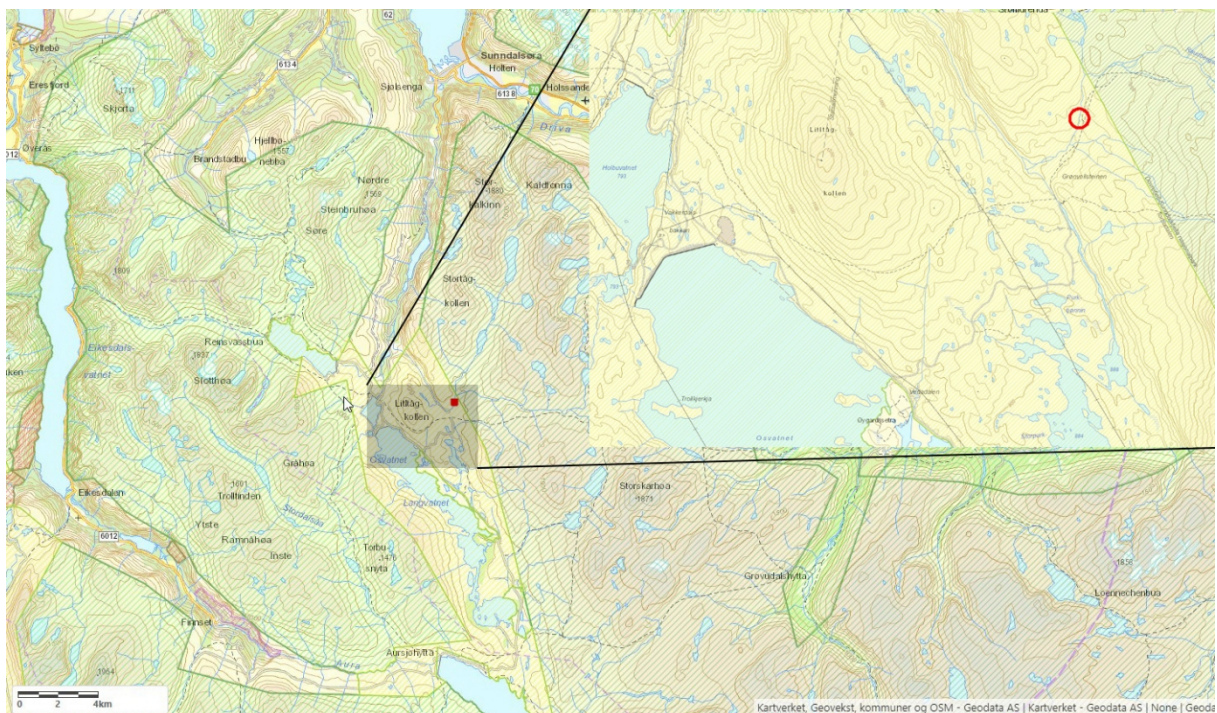
Andre dokumenter i saken

2. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft...](#) og [V områdevern...](#)
3. Forskrift for [Torbudalen BVO...](#)
4. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
5. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
6. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
7. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
8. Artskart.no, Naturbase, Miljødirektoratets base over sensitive arter.

Saksopplysninger

Statkraft Energi (Auraverkene) har et bekkeinntak i Skarvdalselva i Torbudalen BVO. Det overfører vannet via en kort tunell og videre via Storpurktjønna til Osbumagasinet der det nyttes først i Osbu kraftverk (100 GWh/år) og deretter i Aura kraftverk (1.,9 TWh /år). Inntaksmagasinet fylles i varierende grad med grus og stein i vårflommen, Dette reduserer slukeevnen for inntaket og overløpet øker, noe som reduserer produksjonen i kraftverket. Inntakets energibidrag i Auraverkene er ca. 220 GWh/år (ca. 11 % av produksjonen i Aura), omtrent som vindkraftverket på Frøya (200 GWh), verdien av kraften utgjør ca. 1 mill. kr. i døgnet ved full slukeevne.

Tap av produsert kraft og de økonomiske tapene ved redusert slukeevne kan bli betydelige, det er ikke oppgitt beregninger av hvor stort tapet er. Ut fra totalt produksjonsbidrag på ca. 220 GWh / år, vil forvalter tro det dreier seg om tap på noen 10-talls GWh per år – kanskje opp mot 50. Med 50 GWh tap – dette er nok et overestimat - dreier det seg om produksjonstap i størrelsesorden som produksjonen i et «stort småkraftverk» med installert effekt 8-10 MW (småkraftverk er verk med installert effekt 1-10 MW). Dessverre har ikke søknaden noen egen beregning av hvor stort tapet er.

Kart som viser beliggenhet av tiltaket. (Større kart som nr. 11 i dokumentsamlinga)

Inntaket ligger ca. 300 m utenfor grensa til nasjonalparken og ca. 900 m fra veislutt ved Grønnvollsteinen, der overføringstunellen kommer ut. DNT-sti til Raubergshytta starter her. Det er (dårlig) bilvei til Grønnvollsteinen. Fjellstyret og -oppsynet er opptatt av at det er dårlig arrondert parkeringsplass her og at biler parkeres ute i terrenget i strid med motorferdsellov og verneforskrift.

Opprinnelig søknad

Dokumentsamlingen inneholder opprinnelig søknad under bokmerke 1. Denne er detaljert og tiltakene oppsummeres i korte trekk her.

Søkers begrunnelse for tiltaket: *«Statkraft planlegger tiltak i Skarvdalselva bekkeinntak på grunn av utfordringer ved drift av bekkeinntaket. Det er stor transport av sedimenter i vassdraget, noe som fører til at inntaksmagasinet over tid fylles opp med sedimenter. Sedimentene, eller steinmassene, hoper seg opp ved inntaksdammen med resultat at inntaksristene i inntakskonstruksjon tettes med steinmasser. Dette resulterer i stort flomtap i perioder av året. De siste årene er det årlig gjennomført rensk i inntaksbassenget for å redusere flomtapet. Opprensning i bekkeinntaket er gjennomført på barmark. På den «veiløse» del av adkomsten opp til bekkeinntaket er det benyttet beltegående gravemaskin. Sedimenter i inntaksbasseng er flyttet til nedstrøm side av dam.»*

Søker har altså stort sett årlig kjørt gravemaskin i terrenget opp til inntaksdammen for å fjerne masser. Dette har ikke vært kjent for forvalter, men pågikk trolig før vernet og har hjemmel i forskriften for LVO der motorferdsel er forbudt, men det i § 3.3.2.c) er unntak uten søknad for *«Motorferdsel i forbindelse med vedlikehold og drift av veier og kraftanlegg, herunder kraftledninger, anleggsveier, luker og dammer.»* Dette har etterlatt et synlig kjørespor, se flyfoto i dokumentsamlinga 8.

Søker ønsker å etablere sedimenteringsbasseng oppstrøms inntaksbassenget for å gjøre inntaket mindre utsatt for blokkering av sedimentering. Dette skal skje ved utsprengning for å få tilstrekkelig volum og støping av terskel som hindrer sedimentene i å fortsette ned i det eksisterende inntaksdammen.

Statkraft vil ta ut masser fra det nye sedimenteringsbassenget årlig, kjøre dem ut med dumper og deponere dem på eksisterende tipp ved utløpet av tunellen. For å kunne gjøre dette uten store terrengskader ønsker de å opparbeide kjøresporet til en enkel vei slik at kjøring ikke sliter på terrenget. Kjørefrekvensen vil øke fra en tur med beltegående i året til en tilsvarende tur pluss et ikke definert antall turer med hjulgående dumper i året. Det er ca. 800 m fra enden av eksisterende anleggsvei opp til inntaket. Se bokmerke 1.4 og vedleggene til 1 i dokumentsamling (DS) for detaljer.

Søker har beskrevet effekter for forskjellige interesser i DS 1.5.

- Søker mener den nye sedimenteringsdammen med terskel vil bli lite synlig ettersom anlegget ligger i en bekkekløft og er ikke synlig på avstand. Det tørrlagte elveleiet er derimot godt synlig. – dette endres ikke. Det oppgis at adkomstveien vil få god terrengtilpasning med bruk av vegetasjonsmasser som fjernes. Ved å bruke masser fra eksisterende fylling i veien vil fyllingen bli mindre og bedre terrengtilpasset. Veien skal stenges med bom slik at trafikk ikke kommer lenger inn i terrenget enn i dag.
- Med unntak av bommen og eventuelle tiltak på tippen, vil ikke inngrepene være synlige fra stien til Raubergshytta. Det er også umerkede stier innover langs elva som brukes i temmelig beskjeden grad. I anleggsperioden må påregnes støy bl.a. fra helikopter.
- Biotopvernområdet skal beskytte restene av villreintrekk over Torbudalen. Arbeidet planlegges utført fra snøen har gått i slutten av juni, helikoptertransport og sprengning fra august. Søker ser det som viktig å unngå villreinkalvinga i mai og oppgir lite rein i området i anleggsperioden.
Området er kalkrik, men med lite krevende arter i traseen og rundt inntaksdammen. Vegetasjonsmasser langs traseen skal tas vare på og brukes til revegetering. Det skal ikke brukes importerte masser. Rigg plasseres på søyler slik at bakken berøres minst mulig.

- Adkomstvei går ca 20 m utenforsikringssonen til automatisk fredet kulturminner og planlegges flyttet lenge unna dette.
- Avbøtende tiltak som listes opp:
 - Adkomstvei tilpasses terrenget – sideskråninger revegeteres
 - Ved tilrettelegging for revegetering skal vekstmassene rufses opp for å fremme etableringen av ny vegetasjon
 - Det settes opp informasjonsskilt for publikum i anleggsfasen
 - Drivstoff og ev. olje oppbevares på fast dekke og i dobbeltveggede fat.
 - Oljeabsorberende materiale skal til enhver tid være tilgjengelig
 - Avfall fra sprengningsarbeidet og betong som fjernes fra inntaket, samles opp og håndteres forskriftsmessig
 - Orienter saueier før oppstart mtp. flytting av saltstein

Uttalelser

Disse finnes i dokumentsamlingen bokmerker2 - 7

- **Statsforvaltaren i Møre og Romsdal (DS 2):**
«Tiltaksområdet har store natur- og friluftsverdier og det synest derfor uheldig med ytterlegare nye permanente tekniske inngrep i dette fjellområdet. Behovet for tilkomstveg bør vurderast strengt, og vegen bør om nødvendig leggest att heilt eller delvis.»
- **Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø (DS 3):**
«Tiltaket berører en del av villreinområdet som er belastet med inngrep og påfølgende ferdsel og forstyrrelser. Og det er nært fokusområder hvor det er utfordringer knyttet til trekk mellom øst- og vest stammen. Det anbefales å være oppmerksom på villrein under anleggsarbeidet, slik at det kan tas hensyn til villrein, og forstyrre minst mulig. Rigging av arbeidet må ikke starte før i juni. Veien må stenges med bom.»
 Tilleggsuttalelse (DS 5):
 - *«Bommen bør settes der veien sluttet tidligere (omtrent ved UTM 32 Ø476857 N6931257). Her må det lages en parkeringsplass med plass til cirka 20 biler.*
 - *«Det er ønskelig at tidligere benyttet veitrasé velges i så stor grad som mulig. Veien blir da liggende mer i plan med terrenget, og det vil redusere skjæringer og fyllinger. Under befaringen var det kun et par plasser hvor veitraseen ble anbefalt flyttet pga. myr eller bratt terreng. Vegetasjon fra nærområdet må benyttes for å revegetere sår i landskapet.*
 - *«Masse etter sprengning og elvemasse er stort sett helt rein for jord. Det vil ta lang tid før det vil gro vegetasjon på fyllingene. Det vurderes som uheldig for landskapet dersom det stadig lagres ny masse på fyllinger.*
 - *«Det antas at det blir mye trafikk med fare for forstyrrelser de årene det skal renses og masse kjøres til fyllinger. Det samme gjelder ved sprengningsarbeid. Dette må foregå til rett tid. Det er viktig at det tas hensyn til villrein, og unngå forstyrrelser av rein i nærområdet.*
 - *«De planlagte tiltakene vurderes som drastiske i et nasjonalt villreinområde. Det er ønskelig at det fortsatt vurderes andre tiltak med mindre inngrep.»*
- **Sunndal kommune (DS 4):**
 - *«Det er viktig at veien utformes slik at den kommer i minst mulig konflikt med andre interesser i området, herunder et automatisk freda kulturminne vest for tiltaket.*
 - *«Tiltaket må gjennomføres på en så skånsom måte som mulig i lys av naturmangfoldet i området.*
 - *«Når og hvordan selve tiltakene utføres vil være relevant og bør ses i lys av oppstart av villreinjakt, samt kalving av villrein.*
 - *«Området preges av fotturister, siden Kristiansund og Nordmøre turistforening har sti over mot Raubergshytta – inkl. fiskere, småviltjegere o.l. KNT kan være en aktuell for uttale i saken som en viktig aktør for friluftsliv.*
 - *«Kulturminnet ved Grønvollsteinen kan være opp mot 6000 år gammelt, og det er tufter av bygninger så vidt jeg har forstått hva de tror foreløpig. Anleggsveien kommer*

utenfor randsonen og legges lengre vekk enn allerede etablert gravemaskinvei, så dette er positivt med tiltaket.

- *«Det er beiteinteresser i området, med blant annet utplassert saltsteinsautomat i området. Har bedt Sunndal beitelag har indikert at de ønsker planen til uttale, på lik linje med villreinnemnda.»*

Tilleggsuttalelse (DS 6):

- Ber om at mindre inngripende tiltak i inntaksdam vurderes.
- Veien må i i all hovedsak følge eksisterende trase, dette gir minst inngrep.
- Det må velges entreprenør som er godt kjent med naturrestaurering / revegetering / tiltak mot spredning av fremmede arter.
- Det burde vært presentert alternative løsninger.

- **Sunndal fjellstyre (DS 7):**

- Opparbeiding av parkeringsplass og oppsetting av bom må inn i søknaden
- *«badekulpene [nedenfor dammen] er blitt en ny instagramdestinasjon, og det må tas hensyn til de almene friluftsjnteressene i området»*
- Ønsker målinger for å sjekke mulig gassovermetning i tunellutløpet pga meldinger om fiskedød.
- Ellers som kommune og villreinnemnd.

Befaring og revidert plan

Det var befaring 17.8.2021 der forvalterne deltok samen med høringsinstansene, NVE og søker. Tilleggsuttalelsene fra villreinnemnda og kommunen er en følge av befaringen. Det var enighet om at veitraseen i størst mulig grad bør følge det eksisterende kjøresporet. Det ble reist spørsmål om nødvendigheten av så omfattende tiltak.

Etter befaringen kom søker med revidert plan (DS 8): Veien er her lagt lavere i terrenget og i hovedsak på eksisterende spor, slik at terrenginngrepene blir mindre. Ellers er det ikke endringer.

Etter befaringene hadde NVE en del betenkeligheter. Vi har ikke mottatt epost derfra til Statkraft 26.8., kun en oppsummering DS 8 som Statkraft svarer ut i DS 9. Ut fra dette ser det ut til at alternativene er tiltak som omsøkt, eller å fortsette som i perioden fra 1959 fram til i dag dvs. kun vedlikehold og tømning av sedimenter over demningen med gravemaskin, og da en del tap av vann.

Tiltaket vil gi en svært marginal reduksjon i areal av inngrepsfri natur, se DS 10.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep utover helt bagatellmessige skal behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Formålet med Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i snøhettastammen.

§ 3.1.1. forbyr «... tiltak som vesentlig kan forringe villreinen sitt livsmiljø eller hindre villreinen sin bruk av området. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, (...) uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, (...) og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider, (...). Opplistinga er ikke uttømmende.»

Pkt. 1.2. – «Bestemmelsene i pkt. 1.1. er ikke til hinder for: (...) d) Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg.»

Pkt.1.3. – «*Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:*» åpner ikke for å gi tillatelser til nyanlegg ifm. kraftverk. Den åpner i pkt. f) for «*Masseuttak og massedeponering.*». Den åpner ikke for motorisert ferdsel for forannevnte formål.

Forvaltningsplan

Kapittel 6.9 om Tyngre inngrep og anlegg, underkapittel 6.9.1 – generelle retningslinjer sier at

«*b) Ved opprusting / nyanlegg skal stilles strenge krav til ivaretagelse av verneformålet. Behandling etter [naturmangfoldloven § 48 som erstatter forskriftens] § 4. Om nye inngrep skal kunne tillates, må det foreligge svært tungtveiende samfunnsinteresser av nasjonal verdi. Om inngrep skal kunne tillates, må man velge de løsninger som gir minst skade på verneformålet, også om dette gir merutgifter i forhold til andre løsninger.*»

Naturmangfoldloven

§ 48: Etter 1. ledd kan det gis dispensasjon hvis et tiltak ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, etter 3. ledd kan det gis dispensasjon hvis et omsøkt tiltak er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser.

Alle tiltak skal videre vurderes mot lovens §§ 8 – 12 jf. § 7.

Presedens

Det har etter forvalters kjennskap ikke vært tilsvarende saker. Imidlertid har det vært avslått søknader om nye inntak i verneområdene i samband med planer om småkraftverk. Dette har vært i landskapsvernområder og i biotopvernområder. (Våre og andre.)

Vurdering

Vurdering av hjemmel for behandling

Inngrepet kan ikke anses å komme inn under forskriftens § 3.1.2.d) om vedlikehold som kan gjennomføres uten søknad. Tømmingen av dammen slik det har vært gjort til nå kommer inn under dette.

Deler av søknaden - **utvidelse av bassenget og uttak / deponering av masser** fra/på tippet kan behandles etter § 3.1.3.f) som uttak av og deponering av masser.

For ny terskel og for veien er det er ikke anledning til å vurdere å gi tillatelse etter pkt. 1.3 i samme. Søknaden om dette må da enten avslås i og med det ikke er hjemmel til å gi tillatelse, eller behandles som dispensasjonssak etter naturmangfoldloven § 48.

Spørsmålet er da først om tiltaket kan få dispensasjon etter NML § 48 3. ledd – vesentlige samfunnsinteresser. Det ser ut til å dreie seg om et prosjekt som vil gi en produksjonsgevinst av størrelse som det et småkraftverk produserer. 3. ledd kommer til anvendelse for «*tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Dette kan være for eksempel viktige kommunikasjonsanlegg som flyplasser, jernbaner eller større samferdselsprosjekter*» jf. vedlegg 5 (7.5 s 14). Dette er ikke tilfelle her.

For veien står vi da tilbake med vurdering etter § 48 1. ledd. De samme hensyn som her skal også tillegges vekt ved behandling av saker etter forskriftens § 3.

Også motorisert ferdsel for anleggsdriften krever dispensasjon etter § 48.

Vurdering av tiltaket

Selv om hjemmel for vurdering av tiltaket varierer for elementene, vurderes de under ett. Formålet med Torbudalen BVO er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i snøhettastammen. Tiltaket må da først og fremst vurderes ut fra dette.

Fagorganet, villreinnemnda, går ikke imot tiltaket, men har krav den mener må oppfylles, og mener i tillegg at søker bør vurdere mindre inngripende tiltak. Tilsvarende synspunkter kommer fra øvrige høringsinstanser.

NVE har stilt spørsmål om omfanget av inngrep og bedt søker vurdere mindre omfattende alternativer. Ut fra dette ser det ut til at alternativene er å fortsette som før, eller gjennomføre tiltaket etter revidert plan.

Forvalter viser til at inntaket har fungert siden anlegget ble bygget, altså i drøyt 60 år, og at det da har blitt tømt for sedimenter med gravemaskin som har beltet ut og inn. Dette har resultert i et relativt beskjedent kjørespor. Ut fra dette må omsøkt prosjekt karakteriseres som et effektiviseringstiltak / produksjonsøkende tiltak, ikke et tiltak som er nødvendig for driften.

For dispensasjoner etter § 48 er nødvendighetskravet absolutt. Også for vurdering etter den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen slår dette inn. Dette er et tiltak som er ønskelig for søker, men som tatt i betraktning at nåsituasjonen har fungert i mer enn 60 år ikke kan sies å være direkte nødvendig.

Vedtaket vil ha en begrenset presedens, men vil ha betydning for vurdering av nye søknader om oppgradering og ombygging av eksisterende bekke- og elveinntak i verneområder, som det er en del av.

Vurdering etter NML §§ 8-12 – kunnskapsgrunnlaget ikke minst for villrein er godt og det er ikke kjent spesielle lokaliteter eller sårbare/truede arter som blir direkte berørt. Og føre-var-prinsippet blir da lite aktuelt å legge til grunn. Den samlede belastningen vil øke i liten grad – jf. også effekt på inngrepsfri områder. Tiltaket vil i tilfelle gjennomføres slik at miljøforringelse blir minst mulig med så miljøforsvarlige teknikker som er tilgjengelige – dette kan i tilfelle sikres med vilkår.

Det blir da vanskelig for forvalter å anbefale at det gis dispensasjon i og med at nødvendighetskriteriet ikke er oppfylt.

På den annen side vurderer forvalter at tiltaket ikke i strider mot vernevedtakets formål eller i vesentlig grad vil påvirke verneverdiene, i og med det neppe vil påvirke villrein annet enn ved eventuelle forstyrrelser i anleggsperioden, og ved tømning av bassenget. Det kan gis vilkår som reduserer denne effekten. I og med dette er biotopvernområde med begrenset formål kan ikke hensyn som landskap landskap, friluftsliv tillegges vekt i styrets vurdering, men må i tilfelle håndteres etter andre lovverk av andre instanser.

Alternativ til innstillingen

Styret kan tenkes å mene at den økte produksjonen som følge av tiltaket gjør det nødvendig, for eksempel ut fra en vurdering av at maksimal energiproduksjon i eksisterende anlegg er nødvendig. Selv om dette er diskutabelt i verneområdesammenheng, kan det da være mulig å gi dispensasjon. Forvalter er selv i tvil her, og legger derfor ved alternativt forslag til innstillingen:

5. Dovrefjell nasjonalparkstyre mener de omsøkte tiltak er nødvendige, ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, og gir Statkraft Energi AS dispensasjon til:
 - a. Utvide eksisterende inntaksdam med et sedimentasjonsbasseng ved å sprengte ut og ta ut utsprengte masser.
 - b. Ta ut masser fra og deponere masser på eksisterende tipp.
 - c. Bygge betongterskel mellom sedimentasjons- og inntaksbasseng og modifisere inntaket.
 - d. Oppgradering av eksisterende kjørespor med enkelt avvik til en enkel vei for terrenggående kjøretøy.
 - e. Etablere midlertidig riggområde.
6. Det gis tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med arbeidene.
7. Følgende vilkår gjelder:

- a. Tiltakene skal gjennomføres i tråd med søknad og revidert arealplan 25.8.2021. Bom monteres når arbeidene starter.
 - b. Vegetasjonsmasser fjernes fra veitrase, plasseres på duk og brukes på veikanter og «midtrabatt».
 - c. Deponering av sterile masser på eksisterende fylling må skje minst mulig i dagen, oppå fyllingen, ikke ved å tippe utfor sideskråningene.
 - d. Arbeidene skal ikke starte før 1.6. Dette bør også gjelde framtidige tømminger av sedimentasjonsbassenget.
 - e. Det må sikres at anleggsmaskiner er grundig rengjort før de ankommer slik at introduksjon av fremmede arter unngås.
 - f. Riggområde etableres slik at permanente spor i så langt råd unngås. Installasjoner plasseres på midlertidige søyler, eksisterende vegetasjon beskyttes, eller legges til side på duk. Riggområdet ryddes fullstendig ved avslutning og sår i vegetasjon repareres så langt mulig, med stedlige masser.
 - g. Det bør stilles krav til entreprenør og kunnskap om og erfaring med miljøvennlige anleggsteknikker og naturrestaurering.
 - h. Personelltransport innenfor bommen skal skje til fots, om den ikke følger nødvendig kjøring.
 - i. Kjøring før traseen opparbeides skal følge ny trase slik at det ikke blir mer synlige spor i terrenget utenfor traseen.
8. Vedtaket er gjort etter forskrift for Torbudalen biotopvernområde § 3.1.3 (1.a og b) og naturmangfoldloven § 48 1. ledd (1.c, d og e).

Rett utskrift

Hjerkinn 29.03.2022

Carl S. Bjurstedt
nasjonalparkforvalter